

"İntersputnik" Beynəlxalq Kosmik Rabitə Sisteminin və Təşkilatının yaradılması haqqında" Sazişin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. 1971-ci il noyabrın 15-də Moskva şəhərində imzalanmış "İntersputnik" Beynəlxalq Kosmik Rabitə Sisteminin və Təşkilatının yaradılması haqqında" Saziş **təsdiq edilsin**.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 21 may 2004-cü il
№ 660-IIQ

"İntersputnik" Beynəlxalq Kosmik Rabitə Sisteminin və Təşkilatının yaradılması haqqında

S A Z I Ş

Razılığa gələn Tərəflər,

yerin süni peykləri vasitəsilə rabitə, habelə radio və televiziya yayımını həyata keçirməklə hərtərəfli iqtisadi, elmi-texniki, mədəni və digər münasibətlərin möhkəmləndirilməsinə və inkişafına səy göstərmək zərurətini etiraf edərək,

nəzəri və təcrübi tədqiqatlarda, habelə yerin süni peykləri vasitəsilə beynəlxalq rabitə sisteminin layihələndirilməsində, yaradılmasında, istismarında və inkişafında əməkdaşlığın faydasını etiraf edərək,

dövlətin suverenliyinə və müstəqilliyinə hörmət, hüquq bərabərliyi, daxili işlərə qarışmamaq, habelə qarşılıqlı yardım və fayda əsasında beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafı naminə,

Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Ali Məclisinin 1721 (XVI) sayılı əsasnaməsinin və Kosmik fəzanın, o cümlədən ay və digər göy cisimlərinin tədqiqi və istifadəsi üzrə dövlətlərin fəaliyyət prinsipləri haqqında 1967-ci il 27 yanvar tarixli Müqavilənin müddəalarını rəhbər tutaraq; aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1

1. Yerin süni peykləri vasitəsilə beynəlxalq rabitə sistemi yaradılır.
2. Rabitə sisteminin layihələndirilməsi, yaradılması, istismarı və inkişafı üzrə əməkdaşlığın və səylərin əlaqələndirilməsini təmin etmək üçün Razılığa gələn Tərəflər bundan sonra Təşkilat adlandırılan "İNTERSPUTNİK" Beynəlxalq Təşkilatını təsis edirlər.

Maddə 2

1. "İNTERSPUTNİK" Açıq Beynəlxalq Təşkilatdır.
2. Bu Sazişi imzalamış və 26-cı maddəyə müvafiq olaraq onun ratifikasiyası haqqında sənədləri saxlanca vermiş hökumətlər, habelə 22-ci maddəyə Müvafiq olaraq bu Sazişə qoşulmuş digər dövlətlərin hökumətləri Təşkilatın Üzvləridir.

Maddə 3

Təşkilatın yerləşdiyi yer Moskva şəhəridir.

Maddə 4

1. Yerin süni peykləri vasitəsilə beynəlxalq rabitə sisteminə, onun tərkib hissələri kimi aşağıdakılar daxildir:

peyklərin normal fəaliyyətini təmin edən retranslyator, bort (göyertə) vasitələri və yerüstü idarəetmə sistemlərindən ibarət olan kosmik kompleks;

yerin süni peykləri vasitəsilə qarşılıqlı rabitəni həyata keçirən yer stansiyaları.

2. Kosmik kompleks Təşkilatın mülkiyyətindədir və ya belə sistemlərə malik olan Təşkilat Üzvlərindən icarəyə götürülür.

3. Yer stansiyaları dövlətlərin və ya tanınmış istismar təşkilatlarının mülkiyyətidir.

4. Təşkilatın Üzvləri onlar tərəfindən tikilən yer stansiyalarını, əgər həmin stansiyalar Təşkilatın texniki tələblərinə cavab verirsə, təşkilatın rabitə sisteminə qoşmaq hüququna malikdirlər.

Maddə 5

Beynəlxalq rabitə sisteminin yaradılması aşağıdakı mərhələlər üzrə nəzərdə tutulur:

- Sovet Sosialist Respublikaları İttifaqının rabitə peyklərində Təşkilata ödənişsiz təqdim olunan rabitə kanallarından istifadə etməklə, Təşkilat Üzvləri tərəfindən öz yer stansiyalarında təcrübi işin aparılması mərhələsi. Bu mərhələnin müddəti 1973-cü ilin sonuna qədər müəyyən edilir;

- Təşkilat Üzvlərinin rabitə peyklərində rabitə kanallarından icarə şərtləri əsasında istifadə etməklə iş mərhələsi;

- Təşkilatın mülkiyyəti olan və ya onun Üzvlərindən icarəyə götürülən kosmik kompleksdən istifadə etməklə rabitə sisteminin kommersiya məqsədli istismarı mərhələsi. Bu mərhələyə keçidi, Təşkilata məxsus olan kosmik kompleksin yaradılması və ya onun icarəsini Razılığa gələn Tərəflər iqtisadi cəhətdən məqsəduyğun hesab etdikdə, həyata keçirirlər.

Maddə 6

Təşkilatın mülkiyyəti olan rabitə peyklərinin buraxılması və orbitə çıxarılması, bunun üçün Müvafiq vasitəsi olan Üzvlər tərəfindən Təşkilat və belə Üzv arasındakı razılışmaya əsasən həyata keçirilir.

Maddə 7

Təşkilat öz fəaliyyətini Beynəlxalq Elektrorabitə İttifaqı ilə əlaqələndirir, habelə fəaliyyəti istər texniki cəhətdən (tezlik spektrinin istifadəsi, rabitə kanallarına texniki normaların və cihazlara standartların tətbiqi), istərsə də beynəlxalq səviyyədə tənzimlənən məsələlərdə rabitə peyklərinin istifadəsi ilə əlaqədar olan digər təşkilatlarla əməkdaşlıq edir.

Maddə 8

Təşkilat hüquqi şəxsdir və onun müqavilələr bağlamaq, əmlak əldə etmək, icarəyə götürmək, özgəninkiləşdirmək və prosessual fəaliyyətlər göstərməyə hüququ vardır.

Maddə 9

1. Hökumətləri Təşkilatın Üzvü olan dövlətlərin ərazisində Təşkilat öz məqsədlərinə nail olmaq və öz funksiyalarını həyata keçirmək üçün zəruri olan hüquq qabiliyyətinə malikdir. Bu hüquq qabiliyyətinin həcmi fəaliyyətin göstərdiyi dövlətlərin səlahiyyətli orqanları ilə Müvafiq razılışmalarda müəyyən edilir.

2. Bu Saziş və bu maddənin 1-ci bəndində göstərilən sazişlərlə tənzimlənməyən məsələlər üzrə ərazisində Təşkilatın fəaliyyət göstərdiyi dövlətin qanunvericiliyi tətbiq edilir.

Maddə 10

1. Təşkilat öz öhdəliklərinə görə, ona məxsus olan əmlak çərçivəsində maddi məsuliyyət

daşıyır.

2. Təşkilat Razılığa gələn Tərəflərin öhdəliklərinə görə maddi məsuliyyət daşımadağı kimi, Razılığa gələn Tərəflər də Təşkilatın öhdəliklərinə görə məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 11

1. Təşkilatın fəaliyyətinə rəhbərlik etmək üçün aşağıdakı orqanlar yaradılır: Şura - rəhbər orqan;

Müdiriyyət - Baş direktorun rəhbərliyi altında olan daimi icraçı və inzibati orqan.

Müdiriyyətin yaradılması və fəaliyyətə başlama tarixi Şura tərəfindən müəyyən edilir.

2. Müdiriyyət fəaliyyətə başlayana qədər, Baş direktorun 13-cü maddənin 2-ci bəndində göstərilmiş, Təşkilatı təmsil etmə funksiyalarını Şuranın sədri yerinə yetirir.

3. Təşkilatın maliyyə fəaliyyətinə nəzarət etmək üçün Təftiş komissiyası yaradılır.

4. Şura, bu Sazişin məqsədlərini həyata keçirmək üçün lazım olan köməkçi orqanlar təsis edə bilər.

Maddə 12

1. Şuranın tərkibinə Təşkilatın hər Üzvündən bir nümayəndə daxildir.

2. Təşkilatın hər Üzvü Şurada bir səsə malikdir.

3. Şura növbəti sessiyalarına ən azı ildə bir dəfə toplanır. Növbədənəknar sessiya Təşkilatın istənilən Üzünün və ya Baş direktorun xahişi ilə, əgər onun çağırılmasına Təşkilat Üzvlərinin üçdə bir hissəsi səs veribsə, çağırıla bilər.

4. Şuranın sessiyaları, bir qayda olaraq, Təşkilatın yerləşdiyi yerdə keçirilir. Şura, öz sessiyalarının, hökumətləri Təşkilatın Üzvü olan digər dövlətlərin ərazisində, həmin Təşkilat Üzvlərinin dəvəti əsasında keçirilməsi haqqında qərar qəbul edə bilər.

Müdiriyyət fəaliyyətə başlayana qədər Şuranın sessiyaları növbə ilə, hökumətləri Təşkilatın Üzvü olan və adları rus əlifba sırasına əsasən ardıcıl gələn dövlətlərdə keçirilir. Bu halda sessiyanın keçirilməsi üzrə xərcləri qəbul edən Təşkilat Üzvləri ödəyir.

5. Şuranın sessiyalarında sədrlik, adları rus əlifba sırasına əsasən ardıcıl gələn Təşkilat Üzvlərinin nümayəndələri tərəfindən növbə ilə həyata keçirilir. Əlifba üzrə növbəti Təşkilat Üzünün nümayəndəsi Sədr müavini təyin edilir. Sədrin və onun müavininin səlahiyyətləri Şuranın növbəti sessiyasına qədər öz qüvvəsində qalır.

6. Şuranın səlahiyyətlərinə bu Sazişlə əhatə edilən məsələlər aiddir. Şura:

1) kosmik kompleksin yaradılması, əldə edilməsi və ya icarəsi, habelə istismarı üzrə tədbirləri nəzərdən keçirir və təsdiq edir;

2) Təşkilatın rabitə sisteminin inkişafı və təkmilləşdirilməsi planlarını təsdiq edir;

3) Təşkilatın rabitə peyklərinə texniki tələbləri müəyyənləşdirir;

4) Təşkilatın rabitə peyklərinin orbitə çıxarılması proqramını nəzərdən keçirir və təsdiq edir;

5) rabitə kanallarının Təşkilat Üzvləri arasında bölüşdürülməsi planını, habelə digər istehlakçılar tərəfindən rabitə kanallarının istifadə olunması qaydaları və şərtlərini təsdiq edir;

6) yerüstü stansiyalar olan texniki tələbləri müəyyənləşdirir;

7) Təşkilatın rabitə sistemə qoşulmaq üçün təqdim edilən yerüstü stansiyaların texniki tələblərə uyğunluğunu müəyyənləşdirir;

8) Baş direktoru və onun müavini seçir və Müdiriyyətin fəaliyyətinə nəzarət edir;

9) Təftiş komissiyasının sədrini və üzvlərini seçir və bu komissiyanın iş qaydalarını təsdiq edir;

10) Müdiriyyətin strukturunu və ştatlarını, habelə Müdiriyyətin işçi heyəti haqqında Əsasnaməni təsdiq edir;

11) qarşıdan gələn təqvim ili üçün Təşkilatın iş planını təsdiq edir;

12) Təşkilatın büdcəsi və onun istifadəsi haqqında hesabatı, habelə Təşkilatın balansını və mənfəətinin bölüşdürülməsini nəzərdən keçirir və təsdiq edir;

13) Müdiriyyətin fəaliyyəti haqqında Baş direktorun illik hesabatlarını nəzərdən keçirir və təsdiq edir;

14) Təftiş komissiyasının hesabatını təsdiq edir;

15) Sazişə qoşulmaq istəyən hökumətlərin rəsmi müraciətlərini nəzərə alır, üzvlük haqlarının ödənilmə qaydasını və müddətlərini, habelə 15-ci maddənin 5-ci bəndinə müvafiq olaraq üzvlük haqlarının paylar üzrə bölüşdürülməsini müəyyən edir;

17) məlumat vahidlərinin ötürülməsinə görə icarə tariflərini və Təşkilatın rabitə peyklərində sifarişlərin icarə qiymətini müəyyən edir;

18) bu Sazişə düzəlişlər edilməsi haqqında təklifləri nəzərdən keçirir və onların 24-cü maddədə nəzərdə tutulan qaydada qəbul edilməsi üçün Razılığa gələn Tərəflərə təqdim edir;

19) özünün prosedur qaydalarını qəbul edir;

20) Sazişdən irəli gələn digər məsələləri nəzərdən keçirir və həll edir.

7. Şura çalışmalıdır ki, onun qərarları yekdilliklə qəbul edilsin. Buna nail olmadıqda Şuranın qərarları, onların leyhinə bütün Şura Üzvlərinin ən azı üçdə iki hissəsi səs verdikdə qəbul edilmiş sayılır. Şuranın qərarları, onların qəbul edilməsi üçün səs verməyən və onlara yazılı şəkildə qeyd-şərtlər təqdim etmiş Üzvlər üçün məcburi deyil; lakin həmin Üzvlər qəbul edilmiş qərarlara sonradan qoşula bilərlər.

8. Bu maddənin 6-cı bəndində nəzərdə tutulan funksiyaları yerinə yetirərkən, Şura Razılığa gələn Tərəflərin müəyyən etdiyi vəsaitlər çərçivəsində fəaliyyət göstərir.

9. Şuranın birinci sessiyası Bu Saziş qüvvəyə mindikdən sonra 3 aydan gec olmayaraq Təşkilatın yerləşdiyi dövlətin hökuməti tərəfindən çağırılır.

Maddə 13

1. Müdiriyyət Baş direktor, onun müavini və zəruri işçi heyətindən ibarətdir.

2. Vahid rəhbərlik prinsipləri əsasında fəaliyyət göstərən Baş direktor Təşkilatın baş inzibati vəzifəli şəxsidir və bu qisimdə Təşkilatın fəaliyyətinə aid olan bütün məsələlər üzrə Təşkilat Üzvlərinin səlahiyyətli orqanları ilə münasibətlərdə, habelə hökumətləri Təşkilatın üzvü olmayan dövlətlərlə və Şuranın əməkdaşlıq etməyə zəruri hesab etdiyi beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərdə onu təmsil edir.

3. Baş direktor Şura qarşısında məsuliyyət daşıyır və bu Sazişlə və Şuranın qərarları ilə ona verilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində fəaliyyət göstərir.

4. Baş direktor aşağıdakı funksiyaları həyata keçirir:

1) Şura qərarlarının yerinə yetirilməsini təmin edir;

2) Təşkilat Üzvlərinin Rabitə administrasiyası, layihə təşkilatları və sənaye müəssisələri ilə sistemin bütövlükdə layihələndirilməsi, habelə Təşkilatın rabitə peyklərinin, bort (göyertə) cihazlarının element və bloklarının layihələndirilməsi, istehsalı və göndərilməsi məsələləri üzrə danışıqlar aparır;

3) Təşkilat üçün rabitə peyklərinin buraxılması məsələləri üzrə danışıqlar aparır;

4) Şuranın tapşırığı ilə Şura tərəfindən müəyyənləşdirilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində beynəlxalq və digər Sazişlər bağlayır;

5) növbəti maliyyə ili üçün büdcə layihəsini tərtib edir, onun təsdiq edilməsi üçün Şuranın müzakirəsinə təqdim edir və başa çatmış maliyyə ili üzrə büdcənin icra edilməsi haqqında Şura qarşısında hesabat verir;

6) Şuraya təqdim etmək üçün bitmiş il üzrə Müdiriyyətin fəaliyyəti haqqında hesabat hazırlayır;

7) Təşkilatın iş planı, habelə sisteminin inkişafı və təkmilləşdirilməsi layihələrini işləyib hazırlayır və onları təsdiq edilmək üçün Şuraya təqdim edir;

8) Şuranın sessiyalarının hazırlanması, çağırılması və keçirilməsini təmin edir;

Baş direktor və onun müavini hökumətləri Təşkilatın Üzvü olan dövlətlərin vətəndaşları sırasından 4 il müddətinə seçilirlər. Baş direktorun müavini, bir qayda olaraq, ancaq bir müddətə seçilə bilər. Baş direktor və onun müavini eyni dövlətin vətəndaşları ola bilməzlər.

6. Müdiriyyətin işçi heyəti, heyətin professional səriştəliyi baxımından, ədalətli coğrafi təmsilçilik prinsipi nəzərə alınmaqla, hökumətləri Təşkilatın Üzvü olan dövlətlərin vətəndaşlarından komplektləşdirilir.

M a d d ə 14

1. Təftiş komissiyasının tərkibi, hökumətləri Təşkilatın Üzvü olan müxtəlif dövlətlərin vətəndaşları sırasından Şura tərəfindən üç illik müddətə seçilən üç üzvdən ibarətdir.

Təftiş komissiyasının sədri və üzvləri Təşkilatda hər hansı bir vəzifə tuta bilməzlər.

2. Baş direktor təftişin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan bütün material və sənədləri Təftiş komissiyasının sərəncamına təqdim edir.

3. Təftiş komissiyasının hesabatı Şuraya təqdim olunur.

M a d d ə 15

1. Təşkilatın fəaliyyətini təmin etmək üçün nizamnamə fondu (əsas və dövriyyə vəsaitləri) yaradılır. Nizamnamə fondunun yaradılması və onun həcmi haqqında qərar Şuranın təklifi ilə Razılığa gələn Tərəfdən qəbul edilir və xüsusi protokolla rəsmiləşdirilir. Nizamnamə fondunun təşkilində Təşkilat Üzvlərinin pay iştirakının həcmi, onların rabitə kanallarından istifadə dərəcəsinə mütənasib müəyyənləşdirilir.

2. Əgər rabitə sisteminin təkmilləşdirilməsi prosesində nizamnamə fondunun artırılması zərurəti yaranarsa, onda əlavə üzvlük haqların məbləği onun artırılmasına razılıq vermiş Təşkilat Üzvləri arasında bölüşdürülür.

3. Təşkilat Üzvlərinin nizamnamə fonduna ödədiyi üzvlük haqları hesabına Təşkilatın aşağıdakı xərcləri ödənilir:

1) kosmik kompleks və yerüstü stansiyaları üzrə elmi tədqiqat və təcrübi-konstruktor işlərinə;

2) kosmik kompleksin layihələndirilməsinə, yaradılmasına, alınmasına və icarəsinə;

3) Təşkilatın rabitə peykinin buraxılmasına və orbitə çıxarılmasına çəkilən xərclər;

4) Təşkilatın fəaliyyəti ilə bağlı digər məqsədlərə.

4. Nizamnamə fondu təşkil olunana qədər Təşkilatın fəaliyyəti hər təqvim ili üçün tərtib edilən xüsusi büdcəyə uyğun həyata keçirilir. Müdiriyyət heyətinin saxlanılmasına, Şura sessiyalarının keçirilməsinə və digər inzibati xarakterli tədbirlər üçün büdcədə nəzərdə tutulmuş xərclər Şuranın təklifi ilə Razılığa gələn Tərəflərin müəyyənləşdirdiyi və xüsusi protokolla rəsmiləşdirildiyi həcmdə Təşkilat Üzvləri tərəfindən ödənilir.

5. Təşkilata yeni Üzvlər daxil olduqda və ya Üzv Təşkilatdan çıxdıqda, qalan Təşkilat Üzvlərinin üzvlük haqlarındakı pay Müvafiq olaraq dəyişir.

6. Təşkilatın Nizamnamə fonduna və büdcəsinə ödəmələrin hansı valyuta ilə həyata keçirilməsini Şuranın təklifi ilə Razılığa gələn Tərəflər müəyyənləşdirir.

7. Müəyyən edilmiş müddət ərzində Təşkilat Üzvləri tərəfindən ödənilməmiş məbləğə Təşkilat tərəfindən 3% illik hesablanır.

8. Təşkilat Üzvləri öz maliyyə öhdəliklərini bir il ərzində yerinə yetirmədiyi təqdirdə, Şura Təşkilatda üzvlükdən irəli gələn hüquqların qismən və ya tamamilə dayandırılması məsələsini həll edir.

9. Rabitə sisteminin istismarından əldə edilən gəlir Təşkilat Üzvləri arasında onların üzvlük haqlarının məbləğinə mütənasib bölüşdürülür. Təşkilat Üzvlərinin qərarı ilə mənfəət, nizamnamə fondunun artırılmasına və ya hər hansı bir xüsusi fondun yaradılmasına yönəldilə

bilər.

10. Təşkilatın vəzifələrinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar iclas və müşavirələrin, habelə Şuranın iclaslarının iştirakçılarının saxlanılması ilə əlaqədar xərcləri həmin müşavirəyə və icaslara öz nümayəndələrini ezam edən Razılığa gələn Tərəflər ödəyir.

Maddə 16

1. Təşkilat, bu Sazişin müddəalarına uyğun olaraq rabitə kanallarını öz Üzvlərinə və digər istehlakçılara təqdim etməklə, kosmik kompleksi istismar edir.

2. Təşkilatın sərəncamında olan rabitə kanalları, kanal istehlakçılarından asılı olaraq, Təşkilatın Üzvləri arasında bölüşdürülür. Bütün Təşkilat Üzvlərinin ümumi tələbatlarından artıq olan rabitə kanalları başqa istehlakçılara icarəyə verilə bilər.

3. Rabitə kanalları Şura tərəfindən müəyyən edilmiş tariflər üzrə ödənişlə təqdim edilir. Tariflərin həcmi qızıl frankla hesablanan, orta dünya tarifləri səviyyəsində olmalıdır.

Rabitə xidmətləri üçün hesablaşma qaydalarını Şura müəyyənləşdirir.

Maddə 17

1. Razılığa gələn istənilən Tərəf depozitari hökumətə yazılı bildiriş göndərməklə, bu Sazişi ləğv edə bilər.

Sazişi Razılığa gələn belə Tərəfin ləğv etməsi, həmin ləğvetmə haqqında depozitari hökumətə bildirişin verildiyi gündən etibarən birillik müddət tamam olan maliyyə ili başa çatanda qüvvəyə minir. Razılığa gələn belə Tərəf Şuranın müəyyən etdiyi müddətdə ləğvetmənin qüvvəyə mindiyi maliyyə ili üçün ona təyin edilmiş üzvlük haqqı məbləğini ödəməli, habelə üzərinə götürdüyü bütün maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirməlidir.

2. Sazişi ləğv edən Razılığa gələn Tərəfə çatacaq pul kompensasiyasının məbləği, əsas vəsaitlərin fiziki və mənəvi aşınmaları nəzərə alınmaqla, Razılığa gələn həmin Tərəfin Təşkilatın nizamnamə fonduna ödədiyi haqların məbləğinə müqabil Şura tərəfindən müəyyənləşdirilir. Pul kompensasiyası, ləğvetmənin qüvvəyə mindiyi maliyyə ili üçün büdcə üzrə hesabat Şura tərəfindən təsdiq edildikdən sonra ödənilir.

Maddə 18

1. Bu Saziş Razılığa gələn bütün Tərəflərin razılığı ilə dayandırıla bilər. Sazişin dayandırılması Təşkilatın ləğvinə səbəb olur.

Təşkilatın ləğv edilmə qaydaları Şura tərəfindən müəyyənləşdirilir.

2. Təşkilat ləğv edildiyi təqdirdə, onun əsas vəsaitləri realizə edilir və əsas vəsaitlərin fiziki və mənəvi aşınması nəzərə alınmaqla, Təşkilat Üzvlərinə onların rabitə sisteminin yaradılması üzrə əsaslı xərclərdə pay iştirakına Müvafiq olaraq pul kompensasiyası ödənilir. Mövcud dövriyyə vəsaitləri, onların Təşkilatın öhdəliklərinin ödənilməsinə yönəldilmiş hissəsi istisna olmaqla, Təşkilatın Üzvləri arasında, Təşkilatın ləğv olunma gününə olan faktiki pul qoyuluşlarına mütənasib bölüşdürülür.

Maddə 19

Təşkilatın dilləri ingilis, ispan, rus və fransız dilləridir. Dillərdən nə dərəcədə istifadə məsələsi Təşkilatın həqiqi tələbatından asılı olaraq, Şura tərəfindən həll edilir.

Maddə 20

1. Bu Saziş imzalanmaq üçün Moskva şəhərində 1972-ci il dekabrın 31-dək açıqdır. Saziş ratifikasiya edilməlidir. Ratifikasiya sənədləri bu Sazişin depozitarisi təyin edilən SSRİ hökumətinə saxlanca verilir.

Maddə 21

Saziş, altı ratifikasiya sənədi saxlanca verildikdən sonra qüvvəyə minir.

Maddə 22

1. Bu Sazişi imzalamamış istənilən dövlətin hökuməti ona qoşula bilər. Bu halda hökumət, Təşkilatın məqsəd və fəaliyyət prinsipləri ilə bölüşdüyunü və bu Sazişdən irəli gələn öhdəlikləri öz üzərinə götürdüyunü əks etdirən rəsmi müraciəti Təşkilatın Şurasına təqdim edir.

2. Sazişə qoşulmaq haqqında sənədlər depozitari hökumətə saxlanca verilir.

Maddə 23

Bu Saziş qüvvəyə mindikdən sonra öz ratifikasiya sənədlərini və ya qoşulma haqqında sənədlərini saxlanca vermiş hökumətlər üçün Saziş, göstərilən aktların saxlanca verildiyi gündən qüvvəyə minir.

Maddə 24

Bu Sazişə düzəlişlər, həmin düzəlişləri qəbul etmiş Razılığa gələn hər bir Tərəfə münasibətdə, düzəlişlər Razılığa gələn Tərəflərin üçdə ikisi tərəfindən təsdiq edildikdə qüvvəyə minir. Qüvvəyə minmiş düzəliş Razılığa gələn digər Tərəflərə münasibətdə, onlar tərəfindən qəbul edildikdən sonra məcburi olur.

Maddə 25

1. Bu Sazişin depozitari hökumət hər bir imzalama tarixi, hər bir ratifikasiya sənədinin və qoşulma haqqında sənədin saxlanca verildiyi tarix, Sazişin qüvvəyə mindiyi tarix, habelə onun aldığı bütün digər bildirişlər haqqında Razılığa gələn bütün Tərəflərə məlumat verir.

2. Bu Saziş Birləşmiş Millətlər Təşkilatı Nizamnaməsinin 102-ci maddəsinə Müvafiq olaraq depozitari hökumət tərəfindən qeydə alınacaq.

Maddə 26

Rus, ingilis, ispan və fransız dillərindəki mətnləri eyni qüvvəyə malik olan bu Saziş depozitari hökumətin arxivinə saxlanca verilir. Sazişin lazımi qaydada təsdiqlənmiş surətləri depozitari hökumət tərəfindən Razılığa gələn Tərəflərə göndəriləcək.

Bunun təsdiqi olaraq, lazımi qaydada səlahiyyət verilmiş aşağıda imza edənlər bu Sazişi imzaladılar.

1971-ci il noyabrın 15-də Moskva şəhərində imzalanmışdır.